

منابع پایدار، حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت‌پذیری شرکت با تأکید بر گزارشگری پایداری در حکمرانی اسلامی

علی میرزائی^۱

مریم عطاراسدی^۲

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۴/۰۲/۱۷ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۴/۰۴/۰۱ محسن امینی‌خوزانی^۳

چکیده

در روند حکمرانی حاضر در دنیا آینده‌نگری و تأکید بر پایداری یک اصل است و با توجه به فرصت‌ها و تهدیدهای موجود این اصل در حکمرانی اسلامی لازم است. در این راستا شرکت‌ها برای بقا و موفقیت در بازارهای رقابتی نیاز به استراتژی‌های کارآمد و جهادی دارند. استراتژی‌ها بر اساس گزارش‌های مبتنی بر حسابداری مدیریت باید به‌گونه‌ای طراحی شوند که نه تنها اهداف مالی و اقتصادی شرکت را محقق کنند، بلکه به پیامدهای زیست‌محیطی، اجتماعی و به‌ویژه پایداری در حکمرانی اسلامی نیز توجه داشته باشند. بر این اساس هدف اصلی این پژوهش بررسی گزارشگری پایداری در حکمرانی اسلامی و منابع پایدار در رابطه بین حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت‌پذیری شرکت می‌باشد. این پژوهش به لحاظ طبقه‌بندی بر مبنای هدف، کاربردی است و به لحاظ طبقه‌بندی بر مبنای روش تحقیق توصیفی از نوع پیمایشی است. جامعه آماری این تحقیق مدیران شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد که بر اساس روش کوهن تعداد ۳۰۰ نفر به‌عنوان حجم نمونه تعیین گردید. داده‌های گردآوری‌شده از طریق نرم‌افزار Smart-pls و روش مدل‌سازی معادلات ساختاری (SEM) برازش گردید و فرضیه‌های تحقیق مورد آزمون و تحلیل قرار گرفتند. نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد، حسابداری مدیریت استراتژیک بر رقابت‌پذیری شرکت و گزارش پایداری در فضای حکمرانی اسلامی تأثیر دارد. همچنین منابع پایدار به‌صورت معنی‌داری در رابطه بین حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت‌پذیری شرکت به‌عنوان عامل تعدیل‌کننده نقش دارد. گزارش پایداری در حکمرانی اسلامی نیز به‌صورت معنی‌داری در رابطه بین حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت‌پذیری شرکت به‌عنوان عامل میانجی نقش دارد.

کلمات کلیدی:

گزارشگری پایداری در حکمرانی، منابع پایدار، حسابداری مدیریت استراتژیک، رقابت‌پذیری شرکت

۱- کارشناس ارشد، گروه حسابداری، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. alimirzaei.1196@gmail.com

۲- استادیار، گروه حسابداری، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران. (نویسنده مسئول) atarasadi.m@iau.ac.ir

۳- استادیار، گروه اقتصاد، واحد شهر قدس، دانشگاه آزاد اسلامی، شهر قدس، ایران. mo.aminikhousani@iau.ac.ir

مقدمه

در سال‌های اخیر مفهوم حسابداری مدیریت به یکی از جنبه‌های مهم و پویایی تجارت تبدیل شده است. اهمیت و بازنگری شیوه‌های مدیریت به منظور ارزیابی رقبا و مشتریان باعث ایجاد تکنیک‌های نوین مختلفی در زمینه‌های بهایابی، کنترل هزینه‌ها، مدیریت عملکرد و تصمیم‌گیری‌های استراتژیک شده که به موازات توسعه تکنیک‌های گوناگون حسابداری مدیریت، اصطلاح نوین حسابداری مدیریت استراتژیک مطرح گردید. حسابداری مدیریت استراتژیک به عنوان یک زمینه چند رشته‌ای در حسابداری، مدیریت استراتژیک، بازاریابی و فناوری اطلاعات و از اصول حکمرانی در نظر گرفته می‌شود. حکمرانی خوب به طور کلی به مدیریت اثربخش منابع اقتصادی و اجتماعی یک کشور که از یک سو مدیریت باز، شفاف، پاسخگو و مشارکتی را حاصل نموده و از سوی دیگر با تأکید بر گزارشگری پایداری، تصمیم‌سازی آینده‌نگر را برای عملکرد بهینه زیست‌محیطی، اجتماعی و اقتصادی بنگاه‌های اقتصادی و شرکت‌ها فراهم نموده اطلاق می‌گردد. اطلاعات مبتنی بر گزارشگری پایداری به مدیران کمک می‌کند تا تصمیمات استراتژیک بهتری بگیرند. این نوع گزارشگری نه تنها به شفافیت و مسئولیت‌پذیری شرکت‌ها در برابر ذینفعان کمک می‌کند، بلکه می‌تواند منجر به بهبود اعتبار و وجهه عمومی شرکت‌ها شود. در نهایت شرکت‌هایی که از منابع پایدار بهره می‌برند، می‌توانند خود را به عنوان پیشگامان در حوزه پایداری معرفی کرده و به این ترتیب، جذابیت بیشتری برای مشتریان و سرمایه‌گذاران ایجاد کنند.

امروزه، شرکت‌ها باید پاسخگوی اثرات مختلف مفید و مضر فعالیت‌های خود نسبت به مردم جامعه و حاکمان باشند. علاوه بر این، می‌بایست در یک گزارش پایداری در حکمرانی اسلامی مناسب که شرح مفصلی از ساختار حاکمیت، رویکرد تعامل با صاحبان سهام و عملکرد خط پایین سه‌گانه (جنبه‌های اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی) ارائه می‌نماید، این اثرات را به صورت مناسب افشا نمایند. نهاد گزارش‌دهی جهانی^۱ (۲۰۲۱) گزارش پایداری در حکمرانی اسلامی را به عنوان عمل اندازه‌گیری، افشاء و پاسخگو بودن به ذینفعان داخلی و خارجی برای عملکرد سازمانی در جهت اهداف توسعه پایدار در حاکمیت، تعریف نمود. امروزه محیط کسب و کارهای پویا و پیچیده خیلی زیاد بر سودآوری، عملکرد کلی و پایداری شرکتی را تحت تأثیر قرار می‌دهد (نگوین، نگوین^۲، ۲۰۲۱، ۱۳۹). تأثیر استراتژی‌های مدیریت جهادی با تأکید بر عدالت اجتماعی و توانمندسازی اقتصادی، بر توزیع عادلانه منابع، رشد اقتصادی، کاهش نرخ بیکاری، توانمندسازی افراد متخصص و با انگیزه در جوامع، کمک شایانی می‌کند و یکی از رویکردهای جذب شرکت‌ها به رویکرد پایداری تمرکز روی هیئت‌مدیره است. پژوهش‌ها نشان

فصلنامه رهیافت‌های نوین مدیریت جهادی و حکمرانی اسلامی، دوره ۵، شماره ۱۸، تابستان ۱۴۰۴

می‌دهد که ترکیب هیئت‌مدیره بر عملکرد مالی شرکت‌ها تأثیرگذار است (ناسیتی^۳، ۱۳۹۰). عملکرد سیستم حاکمیت شرکتی مطابق با اصول سازمان توسعه اقتصادی، به گونه مؤثری به ایجاد اطمینان و اعتماد لازم در داخل شرکت و در کل اقتصاد بازار کمک می‌کند. برای اینکه تکنیک‌های حسابداری مدیریت استراتژیک توسط شرکت‌های بیشتری برای تقویت عملکرد تجاری‌شان بکار گرفته شود، باید ویژگی‌های استفاده‌کنندگان برون‌سازمانی به‌وضوح مشخص شود که چه کسانی برون‌سازمانی هستند که تحت تأثیر تکنیک‌های حسابداری مدیریت استراتژیک اعمال‌شده قرار می‌گیرند و چگونه این تکنیک‌ها می‌توانند برای آن‌ها سودمند باشند. حسابداری مدیریت استراتژیک به بیان (برومویچ، ۱۹۹۰) به‌عنوان ارائه و تجزیه و تحلیل اطلاعات مالی در مورد محصولات شرکت، بازارها و هزینه‌های رقبا و ساختار هزینه و نظارت بر استراتژی‌های سازمان و رقبا آن در این بازارها در طول چند سال تعریف شد. برومویچ همچنین بر ماهیت بلندمدت اطلاعات حسابداری مدیریت موردنیاز و همچنین اضافه کردن ذینفعان خارجی مانند مشتریان (بازار) به تمام تحلیل‌های خارجی تأکید کرد (شقور^۴، ۱۳۹۰). همچنین اشاره کرد که شیوه‌های متعارف حسابداری مدیریت یک دیدگاه کوتاه‌مدت با یک چارچوب زمانی یک‌ساله فرض می‌شود و متمرکز بر روی موضوعات داخلی است. این ویژگی‌ها شبیه یک جهت‌گیری غیراستراتژیک است. درحالی‌که استراتژی مستلزم یک چارچوب زمانی با جهت‌گیری آینده‌نگر و دیدگاه‌های متمرکز بر بیرون است. از سوی دیگر حسابداری مدیریت بر ارائه اطلاعات برای تصمیم‌گیری، برنامه‌ریزی و کنترل در سازمان‌ها تمرکز دارد. سازمان‌ها با تلفیق گزارش‌های پایداری و مدیریت منابع پایدار در رویه‌های حسابداری مدیریت می‌توانند عملکرد مالی خود را بهبود بخشند، روابط ذینفعان را افزایش و ریسک‌های زیست‌محیطی را کاهش دهند (ورزارو و همکاران^۵، ۲۰۲۲، ۵۵).

مدیریت مؤثر منابع پایدار برای سازمان‌ها برای دستیابی به موفقیت بلندمدت ضروری است. لذا تحقیق حاضر باهدف بررسی نقش منابع پایدار و حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت‌پذیری شرکت با تأکید بر گزارشگری پایداری در فضای حکمرانی اسلامی در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران انجام‌شده است. از آنجایی‌که در شرکت‌های بورسی امکانات، تجهیزات و ابزارهای الکترونیکی تا حدود قابل‌قبولی وجود دارد ولی درعین‌حال پیاده‌سازی حسابداری مدیریت استراتژیک در سازمان با مشکلات زیادی مواجه بوده و بخش قابل‌توجهی از فعالیت‌های سازمان هنوز به شیوه سنتی در حال انجام و پیگیری است. لذا بررسی فاکتورهای حسابداری مدیریت استراتژیک و اهمیت نقش منابع پایدار بر فرآیند شرکت‌ها را ارزیابی نموده و علل و عواملی را که در مسیر پیاده‌سازی و اجرای حسابداری مدیریت استراتژیک مانع ایجاد نموده‌اند را شناسایی می‌شوند تا بتوان در ادامه به ارائه

منابع پایدار، حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت پذیری شرکت.../عطاراسدی، امینی و میرزائی

راهکارها و پیشنهادهایی در راستای رفع موانع دستیافت؛ بنابراین لازم است مدیران با اتخاذ تصمیماتی جهت پیاده سازی حسابداری مدیریت استراتژیک در ابتدا بحث فناوری اطلاعات و به تبع آن ایجاد و به کارگیری منابع پایدار را افزایش دهند و در نهایت باعث افزایش کارایی، بهره‌وری و رقابت پذیری شرکت گردند. شرکت‌ها می‌بایست برای ادامه حیات خود باید به کنترل اثرات حسابداری مدیریت استراتژیک بر رقابت پذیری خود توجه نمایند. برای این کار، بررسی اثرگذاری حسابداری مدیریت استراتژیک و گزارش پایداری در حکمرانی اسلامی بر رقابت پذیری ضرورت داشته و چشم‌اندازهای تازه و راه‌حل‌های خلاقانه‌ای را برای چالش‌های پیچیده‌ای که سازمان‌هایی که در تلاش برای ایجاد تعادل بین پایداری و رقابت هستند، به ارمغان می‌آورد که می‌توان از طریق این تحقیق به رفع خلأهای موجود اشاره نمود. لذا این پژوهش از طریق نوآوری خود به دنبال پر کردن شکاف دانشی موجود در این خصوص است. یکی از این موارد اجرای شیوه‌های پایدار که بیان می‌دارد تازگی و نوآوری می‌تواند الهام‌بخش توسعه شیوه‌ها و استراتژی‌های پایدار جدید باشد که فراتر از رویکردهای سنتی است. با تفکر خارج از چارچوب، سازمان‌ها می‌توانند راه‌های نوآورانه‌ای برای کاهش اثرات زیست محیطی، بهینه سازی استفاده از منابع و افزایش مسئولیت اجتماعی کشف کنند. همچنین مورد دیگر افزایش مزیت رقابتی بوده که بیان می‌دارد تازگی و نوآوری می‌تواند به شرکت‌ها کمک کند تا با ارائه طرح‌های منحصربه‌فرد پایداری که با مشتریان، سرمایه‌گذاران و سایر ذینفعان طنین‌انداز می‌شود، خود را از رقبا متمایز کنند. این می‌تواند به مزیت رقابتی در بازار منجر شود و موقعیت شرکت را تقویت کند. در پایان نیز تقویت بهبود مستمر تازگی و نوآوری، فرهنگ بهبود پی‌درپی را در سازمان‌ها تشویق می‌کند و آن‌ها را به دنبال یافتن مداوم راه‌های عملکرد بهتر، کارآمدتر و پایدارتر سوق می‌دهد. این طرز فکر می‌تواند منجر به موفقیت و انعطاف پذیری بلندمدت در مواجهه با تغییرات پویایی بازار شود. در مجموع می‌توان عنوان نمود این پژوهش از طریق بررسی نقش گزارشگری پایداری و منابع پایدار در رابطه بین حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت پذیری در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به تکمیل این روند کمک شایانی می‌نماید.

مبانی نظری و پیشینه تحقیق

امروزه سازمان‌ها به‌طور فزاینده‌ای مسئول تأثیر خود بر جامعه و محیط زیست هستند و گزارش پایداری در فضای حکمرانی اسلامی به‌عنوان ابزاری کلیدی برای سازمان‌ها جهت برقراری ارتباط عملکرد زیست محیطی، اجتماعی و حکمرانی آن‌ها به ذینفعان مطرح شده است (ما و همکاران^۶، ۲۰۲۲، ۷۴). گزارش پایداری در حکمرانی اسلامی و مدیریت منابع پایدار در سال‌های اخیر به

فصلنامه رهیافت‌های نوین مدیریت جهادی و حکمرانی اسلامی، دوره ۵، شماره ۱۸، تابستان ۱۴۰۴

یکی از جنبه‌های مهم حسابداری مدیریت برای کمک به جذب سرمایه‌گذاران مسئولیت‌های اجتماعی و افزایش شهرت خود را در بازار ایجاد می‌کند. با گزارش دادن در مورد جنبه‌های عملیات خود، سازمان‌ها می‌توانند تعهد خود را به شیوه‌های تجارت پایدار و شفاف نشان دهند. پس پایداری تنها یک مفهوم زیست‌محیطی نیست بلکه می‌تواند مفاهیم گسترده‌تری چون مسئولیت اجتماعی و حاکمیتی یک سازمان را در برداشته باشد. پایداری از عملکرد شرکت در تمامی ابعاد برای محرک‌های پایداری شرکت که از مرزهای سنتی سازمان فراتر رفته و از عملکرد بالادست زنجیره ارزش (تأمین‌کنندگان) تا پایین‌دست آن (مشتریان) را شامل می‌شود. با تغییر نگرش به عملکرد، از دیدگاه سنتی به دیدگاه پایداری، عملکرد نه تنها شامل دستیابی به اهداف اقتصادی است بلکه شامل دستیابی به اهداف اجتماعی و زیست‌محیطی نیز می‌باشد. این همکاری‌ها می‌تواند به افزایش آگاهی عمومی درباره چالش‌های محیط‌زیستی و اقتصادی و همچنین به تقویت همبستگی و مسئولیت اجتماعی در جوامع منجر شود (زینالی، ۱۴۰۳، ۶۴).

در جدول شماره (۱) خلاصه‌ای از پژوهش‌های داخلی و خارجی بیان شده است:

جدول ۱: خلاصه مطالعات داخل و خارج

ردیف	محققان (سال)	عنوان تحقیق	نتایج به دست آمده
۱	ستوده و عباسیان (۱۴۰۳، ۲۵۳)	تبیین الگوی حسابداری مدیریت استراتژیک جهت کاهش هزینه‌های شرکت‌های تولیدی کشور	نتایج حاکی از آن است که پنج مؤلفه تئوری محدودیت، مؤلفه بهایابی هدف، مؤلفه زنجیره ارزش، مؤلفه مدیریت بر مبنای فعالیت و مؤلفه کارت ارزیابی متوازن طبق نظر خبرگان استخراج گردید.
۲	سحری و حیدرپور (۱۴۹۰، ۱۴۰۲)	ویژگی‌های حاکمیت شرکتی، حسابداری مدیریت استراتژیک و حسابداری مدیریت	مؤلفه‌های حسابداری مدیریت استراتژیک بر ویژگی‌های حاکمیت شرکتی تأثیر معناداری دارند.
۳	رستمی‌جاز و همکاران (۳۸، ۱۴۰۱)	نقش ویژگی‌های سازمانی در رابطه بین شیوه‌های حسابداری مدیریت و پایداری شرکت	بین تمامی شیوه‌های حسابداری مدیریت و پایداری شرکت رابطه معنادار مثبت وجود دارد. همچنین، نتایج پژوهش نشان می‌دهد که ویژگی‌های سازمانی در رابطه بین شیوه‌های حسابداری مدیریت و پایداری شرکت نقش دارند.
۴	عامری‌پور (۵۶۶، ۱۴۰۱)	نقش حسابداری مدیریت استراتژیک بر ابعاد مزیت رقابتی شرکت‌ها	تغییر حسابداری مدیریت از رویکرد سنتی به استراتژیک برای ارائه اطلاعات موردنیاز به شرکت‌های معاصر و تصمیم‌گیری استراتژیک برای به دست آوردن مزایای رقابتی و بهبود عملکرد آینده شرکت بسیار مورد اهمیت است.

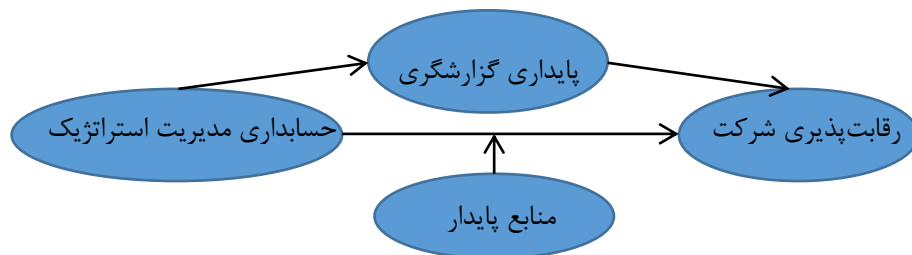
منابع پایدار، حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت پذیری شرکت.../عطاراسدی، امینی و میرزائی

۵	بابائی و همکاران (۴۳،۱۴۰۰)	رابطه بین عملکرد پایداری شرکتی و ارزش شرکت: با تأکید بر نقش امتیاز افشا و اندازه شرکت	بین ابعاد مالی (بعد اقتصادی) و غیرمالی عملکرد پایداری شرکتی (ابعاد اجتماعی، حاکمیتی، زیست محیطی و اخلاقی) و ارزش شرکت رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و شرکت‌هایی که عملکرد پایداری بالاتری دارند، تأثیر عملکرد پایداری بر ارزش شرکت در آن‌ها بیشتر است.
خلاصه مطالعات خارجی			
۶	احمد و همکاران ^۷ (۱۷۸۱،۲۰۲۴)	ارتباط بین سیستم‌های اطلاعات حسابداری مدیریت و رقابت شرکت با نقش واسطه‌ای قابلیت‌های نوآوری	استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت تأثیر مستقیم مثبت و معناداری بر قابلیت‌های نوآوری و رقابت شرکت دارد. این یافته‌ها همچنین ارتباط مثبت بین قابلیت‌های نوآوری و رقابت‌پذیری SME را تأیید می‌کند.
۷	ستیوان و ایسکاک ^۸ (۱۹۷،۲۰۲۳)	حسابداری مدیریت استراتژیک با نقش عملکرد تجاری تاریخی، ویژگی‌های مالک-مدیریت، فرهنگ نوآوری	عملکرد تجاری تاریخی، ویژگی‌های مالک - مدیریت، فرهنگ نوآوری بر تکنیک‌های حسابداری مدیریت استراتژیک در مدیریت MSME در شهر پالمبانگ تأثیر مثبت دارد.
۸	عبدالله و همکاران ^۹ (۱،۲۰۲۲)	شیوه‌های حسابداری مدیریت استراتژیک در کسب و کار: بررسی سیستماتیک ادبیات و جهت‌گیری‌های تحقیقاتی آینده	اثرات مثبت کاربردهای حسابداری مدیریت استراتژیک بر عملکرد سازمانی نیز توسط چندین مطالعه تجربی انجام‌شده اثبات شده است.
۹	دنگ و همکاران ^{۱۰} (۱۰۸۵،۲۰۲۱)	تأثیر حسابداری مدیریت استراتژیک بر عملکرد تجاری شرکت‌های شکر در ویتنام	حسابداری مدیریت استراتژیک بر عملکرد تجاری شرکت‌ها تأثیر دارد.
۱۰	اسرینواسان و همکاران ^{۱۱} (۹۰۰،۲۰۲۰)	راهبرد پاسخ به عوامل محیطی با استفاده از یک رویکرد ناب و چابک در راستای بهبود عملکرد شرکت	انباشت سرمایه‌های ارتباطی و ساختاری تأثیرات مثبتی بر عملکرد اقتصادی و محیطی دارد، درحالی‌که انباشت سرمایه شناختی فقط تأثیر مثبتی بر عملکرد محیطی دارد.

شکل شماره (۱) نشان‌دهنده مدل نظری تحقیق است. در این مدل مفهومی متغیر حسابداری مدیریت استراتژیک به‌عنوان متغیر مستقل آورده شده است که بر متغیر رقابت‌پذیری شرکت به‌عنوان متغیر وابسته در یک فضای حکمرانی اسلامی رقابت‌پذیر تأثیر دارد. در ارتباط بین متغیر مستقل و وابسته؛ متغیر گزارش پایداری در فضای حکمرانی اسلامی به‌عنوان عامل میانجی ایفای نقش می‌کند. همچنین متغیر منابع پایدار به‌عنوان عامل تعدیل‌گر در مدل ایفای نقش می‌کند. شکل شماره (۱)

فصلنامه رهیافت‌های نوین مدیریت جهادی و حکمرانی اسلامی، دوره ۵، شماره ۱۸، تابستان ۱۴۰۴

نشان‌دهنده مدل نظری با اقتباس از پژوهش‌های (احمد و همکاران، ۱۷۸۱، ۲۰۲۴)، (ورزارو و همکاران، ۵۵، ۲۰۲۲) و (جانسن، ۱۰۵، ۲۰۲۱) است.

شکل ۱: مدل مفهومی پژوهش در یک فضای حکمرانی اسلامی

روش تحقیق

دستیابی به هدف‌های علم یا شناخت علمی میسر نخواهد بود مگر زمانی که با روش‌شناسی درست صورت پذیرد. به عبارت دیگر، تحقیق از حیث روش است که اعتبار می‌یابد نه موضوع. بی‌شک یکی از مشخصه‌هایی که تعیین‌کننده اعتبار و ارزش یک کار تحقیقاتی می‌باشد، روش و ابزاری است که محقق در انجام تحقیق خود در پیش می‌گیرد. انتخاب روش تحقیق مناسب، علاوه بر اینکه محقق را در رسیدن به نتیجه‌ای محکم‌تر و قابل اتکاءتر یاری می‌دهد، روند پیشرفت تحقیق را نیز تسهیل می‌کند (عطاراسدی و همکاران، ۱۴۰۳). تحقیقات علمی بر اساس دو مبنای هدف و روش تقسیم‌بندی می‌شوند. تحقیقات بر اساس هدف شامل سه گروه بنیادی، کاربردی و عملی می‌باشند (حافظنیا، ۱۳۸۲). لذا پژوهش حاضر از حیث جهت‌گیری پژوهشی کاربردی، از جهت سبقه میدانی، از حیث روش گردآوری داده‌ها اسنادی و پرسشنامه‌ای و از جنبه نوع پژوهش کمی می‌باشد و با توجه به اینکه روابط بین شاخص‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد، از نوع همبستگی است. همچنین از بعد زمان داده‌ها از نوع مقطعی بوده که در بازه زمستان سال ۱۴۰۳ جمع‌آوری گردیده است و تلاش دارد تصویری از یک الگوی جامع پیرامون گزارشگری پایداری و منابع پایدار در رابطه بین حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت‌پذیری شرکت را ارائه نماید. داده‌های مورد نیاز در پیمایش از طریق پرسشنامه‌ها و گویه‌های مربوطه فراهم می‌آیند. همچنین در خصوص روش از منظر اهداف می‌توان گفت این بخش از پژوهش از حیث هدف در گروه تحقیقات توصیفی قرار دارد. محاسبه حجم نمونه نیز با فرمول کوهن راهکاری صحیح و علمی و تحلیل آماری پیشرفته برای برآورد تعداد کافی نمونه در حل مسائل آماری و مدل‌های ساختاری است. این روش بر اندازه اثر، سطح معناداری و توان آزمون تمرکز دارد و هدف آن اطمینان از کافی بودن

منابع پایدار، حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت پذیری شرکت.../عطاراسدی، امینی و میرزائی

نمونه برای یافتن اثر معنادار در مقایسه بین گروه‌هاست که با توجه به محاسبات از روش فوق تعداد حجم نمونه تعیین و بعد از حذف پرسشنامه‌های مربوط به داده‌های یکسان یا داده‌های خارج از روند، تعداد ۳۰۰ پرسشنامه تکمیل شده از بین مدیران، متخصصین مالی و خبرگان، برای برازش مدل مورد استفاده قرار گرفت.

در این پژوهش به منظور سنجش جامعه آماری در گزارشگری پایداری و منابع پایدار در رابطه بین حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت‌پذیری شرکت‌ها از مبانی نظری و تئوریک پژوهش، به صورت کتابخانه‌ای و با استفاده از کتب و مقالات فارسی و انگلیسی جمع‌آوری شده و در خصوص آزمون فرضیه‌های پژوهش، بر مبنای اطلاعات مورد نیاز و با استفاده از پرسشنامه‌ای که از مقاله‌های مختلف استخراج گردید و با در نظر گرفتن ظرفیت ساختار مالی شرکت‌ها بومی‌سازی و تدوین گردید. همچنین پرسشنامه مورد استفاده با اقتباس از تحقیقات متعدد از جمله (ورزارو و همکاران، ۵۵،۲۰۲۲) و (جانسن، ۱۰۵،۲۰۲۱) بر اساس نظر اساتید راهنما و سایر خبرگان توسعه یافت و پس از بررسی موارد مربوط به پایایی و روایی آن توزیع و جمع‌آوری گردید. پس از آن توصیفی از شاخص‌های اصلی پژوهش صورت گرفته است؛ که چگونگی شاخص‌های اصلی و زیر ابعاد آن را نشان می‌دهد. سپس در بخش استنباطی، ابتدا بررسی نرمال بودن متغیرها صورت گرفته است. زمانی که تمامی داده‌ها جمع‌آوری و استخراج گردید، پردازش و تجزیه و تحلیل داده‌ها صورت پذیرفت. همچنین برای تعبیر و تفسیر نتایج از تمام فنون عددی و نموداری به طور کامل استفاده شده است. در این بخش از پژوهش با استفاده از نرم افزار SPSS برخی از تحلیل‌ها انجام گرفته است. سپس اجرای مدل و پاسخ به فرضیات با نرم افزار Smart-PLS انجام شده است.

برازش مدل‌های اندازه‌گیری

در این قسمت از صحت روابط مدل‌های اندازه‌گیری با استفاده از معیارهای پایایی و روایی اطمینان حاصل شد. در تحلیل عاملی تأییدی پژوهش‌گر، سعی می‌کند تأییدی بر یک ساختار عاملی مفروض به دست آورد. تحلیل عاملی تأییدی برای سنجش روایی شاخص‌های یک سازه در پرسشنامه نیز به کار گرفته می‌شود تا معلوم گردد هماهنگی و همسویی لازم بین شاخص‌ها (سؤالات) وجود دارد. به بیان دیگر، تحلیل عاملی تأییدی ابزاری است برای سنجش روایی پرسشنامه؛ یعنی پرسشنامه چیزی را اندازه بگیرد که برای اندازه‌گیری آن ساخته شده است. برخلاف تحلیل عاملی اکتشافی^{۱۲}، در تحلیل عاملی تأییدی پیش فرض اساسی آن است که مطابق با تئوری‌های پیشین، هر عاملی با زیرمجموعه

خاصی از متغیرها ارتباط دارد. کاربرد مهم تحلیل عاملی تأییدی، بررسی برازش مدل حاوی سؤال‌های یک متغیر است که به بررسی میزان مناسب بودن مدل تحقیق با داده‌های گردآوری شده می‌پردازد. در روش حداقل مربعات جزئی^{۱۳} (PLS) موارد زیر جهت ارزیابی پرسشنامه و تحلیل عاملی تأییدی مورد بررسی قرار گرفت:

پایایی

آلفای کرونباخ^{۱۴} و پایایی ترکیبی (CR)^{۱۵}

از آنجایی که مقدار آلفای کرونباخ یک معیار سنتی برای تعیین پایایی سازه‌ها می‌باشد، روش PLS معیار مدرن‌تری نسبت به آلفای کرونباخ به نام پایایی ترکیبی (CR) را به کار می‌برد. برتری پایایی ترکیبی نسبت به آلفای کرونباخ در این است که پایایی سازه‌ها نه به صورت مطلق بلکه با توجه به همبستگی سازه‌هایشان با یکدیگر محاسبه می‌گردد. در نتیجه برای سنجش بهتر پایایی در روش PLS، هر دو این معیارها به کار برده می‌شوند. در صورتی که مقدار CR برای هر سازه بیشتر از ۰/۷ شود، نشان از پایداری درونی مناسب برای مدل‌های اندازه‌گیری دارد. مقدار CR در خروجی نرم‌افزار PLS ارائه می‌گردد، اما فرمول محاسبه آن به صورت زیر است. مقدار CR برای متغیرهای مرتبه دوم با استفاده از فرمول محاسبه می‌شود. در این فرمول، λ بارعاملی موارد و δ واریانس خطا است (انصاری و همکاران^{۱۶}، ۲۰۲۰، ۵۵۵).

$$CR = \frac{\left(\sum_{i=1}^n \lambda_i\right)^2}{\left(\sum_{i=1}^n \lambda_i\right)^2 + \sum_{i=1}^n \delta_i}$$

در این پژوهش مقادیر ضریب آلفای کرونباخ و مقادیر ضریب پایایی ترکیبی تمامی متغیرهای تحقیق بیشتر از ۰/۷ به دست آمده و مناسب بودن پایایی با این شاخص تأیید می‌شود.

روایی همگرا

روایی همگرا دومین معیاری است که برای برازش مدل‌های اندازه‌گیری در روش PLS به کار برده می‌شود. معیار AVE (میانگین واریانس استخراج شده)^{۱۷} نشان‌دهنده میانگین واریانس به اشتراک گذاشته شده بین هر سازه با شاخص‌های خود است. در تحقیقاتی (فرنل و لارکر^{۱۸}، ۱۹۸۱، ۳۹) معیار AVE را برای سنجش روایی همگرا معرفی کرده و اظهار داشتند که در مورد AVE، مقدار بحرانی عدد ۰/۵ است؛ بدین معنی که مقدار AVE بیشتر از ۰/۵ روایی همگرای قابل قبول را نشان می‌دهند. مقادیر AVE در خروجی نرم‌افزار ارائه می‌شوند اما فرمول محاسبه آن به صورت زیر است. مقدار AVE

منابع پایدار، حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت پذیری شرکت.../عطاراسدی، امینی و میرزائی

برای متغیرهای مرتبه دوم با استفاده از فرمول زیر محاسبه می‌شود. جدول شماره (۲) مقادیر AVE متغیرهای تحقیق را نشان می‌دهد که همگی بالای ۰/۵ هستند.

$$AVE = \frac{\sum_{i=1}^n \lambda_i^2}{n}$$

جدول ۲: مقادیر آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی و میانگین واریانس استخراج شده

AVE	پایایی ترکیبی	آلفای کرونباخ	
۰.۵۳۱	۰.۹۴۴	۰.۹۳۷	حسابداری مدیریت استراتژیک
۰.۶۶۴	۰.۹۲۱	۰.۸۹۴	رقابت پذیری
۰.۷۱۶	۰.۹۶۲	۰.۹۵۶	گزارش پایداری در حکمرانی اسلامی
۰.۵۵۰	۰.۹۱۶	۰.۸۹۸	منابع پایدار

جهت بررسی روایی واگرا از جدول زیر استفاده می‌کنیم. جدول فرنل لارکر از داده‌های جدول همبستگی تشکیل شده است با این تفاوت که در قطر اصلی آن به جای همبستگی هر متغیر با خود که یک می‌باشد، اعداد مربوط به مجذور AVE قرار داده شده است. در جدول شماره (۳) اعداد قطر اصلی باید از سایر اعداد سطر و ستون خود بزرگ‌تر باشند.

جدول ۳: جدول فرنل لارکر

حسابداری مدیریت استراتژیک	رقابت پذیری	گزارش پایداری در حکمرانی اسلامی	منابع پایدار
۰.۷۲۹			
۰.۳۷۳	۰.۸۱۵		
۰.۳۴۶	۰.۳۶۳	۰.۸۴۶	
۰.۴۰۳	۰.۳۸۵	۰.۳۶۶	۰.۷۴۲

کولموگروف اسمیرنوف

آزمون کولموگروف اسمیرنوف جهت بررسی ادعای مطرح شده درباره توزیع داده‌های یک متغیر مورد استفاده قرار می‌گیرد. در صورتی که متغیرها نرمال باشند، از آزمون‌های پارامتریک استفاده می‌شود و در غیر این صورت از آزمون‌های ناپارامتریک معادل آزمون‌های پارامتریک استفاده می‌شود. آزمون فرض نرمال بودن متغیرها به صورت زیر است:

$$\begin{cases} H_0 : & \text{داده‌ها نرمال هستند} \\ H_1 : & \text{داده‌ها نرمال نیستند} \end{cases}$$

فصلنامه رهیافت‌های نوین مدیریت جهادی و حکمرانی اسلامی، دوره ۵، شماره ۱۸، تابستان ۱۴۰۴

اگر سطح معنی‌داری کمتر از مقدار خطا (۵ درصد) باشد در نتیجه فرض صفر مبنی بر نرمال بودن داده‌ها رد می‌شود و در غیر این صورت فرض صفر رد نمی‌شود. نتایج آزمون نرمال بودن متغیرهای تحقیق در جدول شماره (۴) نشان داده شده است.

جدول ۴: آزمون نرمال بودن متغیرهای تحقیق

نتیجه	سطح معنی‌داری	آماره k.s	تعداد	
حسابداری مدیریت استراتژیک	۰.۰۰۰	۱.۷۰۹	۳۰۰	غیرنرمال
رقابت‌پذیری	۰.۰۰۱	۱.۶۵۸	۳۰۰	غیرنرمال
گزارش پایداری در حکمرانی اسلامی	۰.۰۱۰	۱.۶۸۲	۳۰۰	غیرنرمال
منابع پایدار	۰.۰۰۰	۱.۷۲۵	۳۰۰	غیرنرمال

با توجه به اینکه سطح معنی‌داری به دست آمده در جدول شماره ۴ برای متغیرها کوچک‌تر از ۰.۰۵ است، نتیجه گرفته می‌شود که آماره آزمون در ناحیه بحرانی قرار دارد در نتیجه فرض صفر (نرمال بودن داده‌ها) رد می‌گردد، لذا در ادامه از نرم‌افزار smart pls استفاده شده است.

بررسی برازش مدل ساختاری

به منظور شناخت بهتر نمونه که در پژوهش مورد مطالعه قرار گرفته است، در این بخش به ارائه حداقل، حداکثر، میانگین و انحراف معیار مربوط به متغیرهای تحقیق پرداخته می‌شود. اطلاعات مربوطه در نمونه مورد بررسی در جدول ۵ نشان داده شده است.

جدول ۵: آمار توصیفی متغیرهای تحقیق

تعداد	مینیمم	ماکسیمم	میانگین	انحراف معیار	
۳۰۰	۱	۵	۲.۶۵۲	۱.۰۱۰	حسابداری مدیریت استراتژیک
۳۰۰	۱	۵	۲.۸۹۲	۰.۸۹۵	رقابت‌پذیری
۳۰۰	۱	۵	۲.۵۹۹	۰.۷۳۲	گزارش پایداری
۳۰۰	۱	۵	۲.۶۹۶	۰.۶۴۴	منابع پایدار

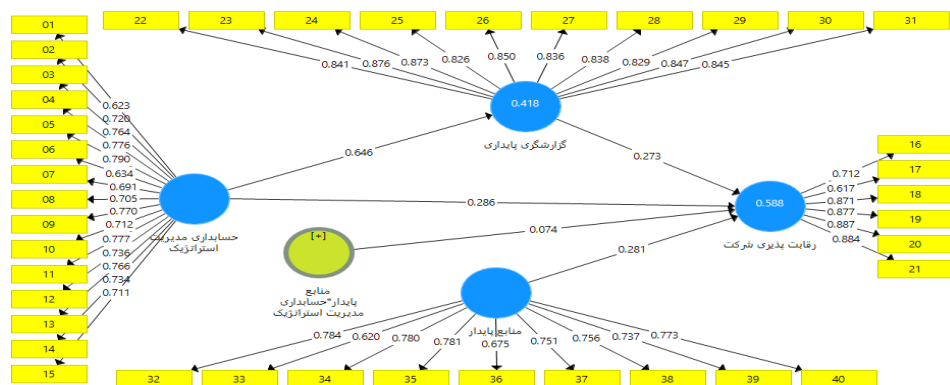
ابتدایی‌ترین معیار برای سنجش رابطه بین سازه‌ها در مدل (بخش ساختاری)، اعداد معناداری t است. در صورتی که مقدار این اعداد از $1/96$ بیشتر شود، نشان از صحت رابطه بین سازه‌ها و در نتیجه تأیید فرضیه‌های پژوهش است. البته اعداد t فقط صحت رابطه‌ها را نشان می‌دهند و شدت رابطه بین سازه‌ها را نمی‌توان با آن‌ها سنجید (داوری و رضازاده، ۱۳۹۶). شکل (۲) و شکل (۳) مدل ساختاری تحقیق را در حالت تخمین ضرایب استاندارد و تخمین مقادیر t نشان می‌دهند. جدول (۶) ضرایب معناداری t برای روابط بین سازه‌های پژوهش را نشان می‌دهد.

منابع یا ییدار، حسابداري مدير يت استراتژيک ور قابت پذيري شرکت... اعطار اسدي، اميني و ميرزائي

جدول (۶): ضریب تعیین

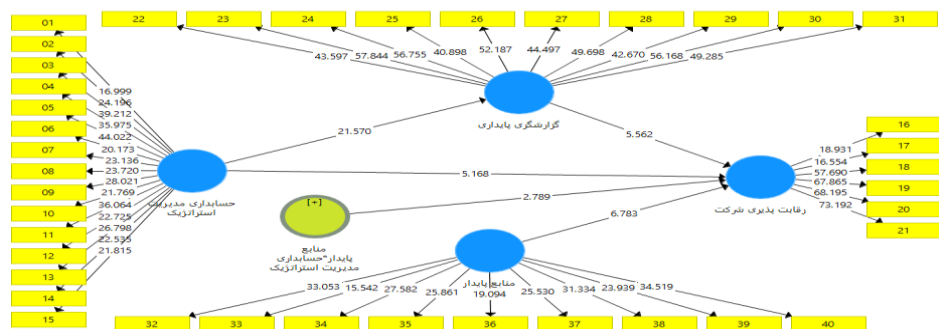
نتیجه	معنی داری	ضریب تأثیر	
تائید	۰.۳۲۸	۰.۲۷۹	حسابداری مدیریت استراتژیک -> رقابت پذیری شرکت
تائید	۰.۵۴۵	۰.۶۴۶	حسابداری مدیریت استراتژیک -> گزارش پایداری در حکمرانی اسلامی
تائید	۰.۴۷۰	۰.۲۸۲	گزارش پایداری در حکمرانی اسلامی -> رقابت پذیری شرکت
تائید	۰.۷۸۹	۰.۰۷۴	منابع پایدار *حسابداری مدیریت استراتژیک -> رقابت پذیری شرکت
تائید	۰.۱۹۱	۰.۱۸۲	حسابداری مدیریت استراتژیک -> گزارش پایداری در حکمرانی اسلامی -> رقابت پذیری شرکت

شکل شماره (۲)، نشان‌دهنده اجرای مدل دوم تحقیق است. این مدل به‌منظور بررسی اثر تعدیل‌کنندگی بکار می‌رود. جهت سنجش اثر تعدیل‌کنندگی از متغیر تعاملی استفاده می‌شود. متغیر تعاملی متغیری مستقل است که از ضرب گویه‌های متغیر مستقل و تعدیل‌کننده به وجود می‌آید.

شكل ٢: ضرایب تأثیر مدل

شکل شماره (۳)، معنی داری ضرایب تأثیر مدل دوم تحقیق را نشان می‌دهد.

شکل ۳: معنی داری ضرایب تأثیر مدل

یافته‌های تحقیق

در ادامه به بحث و بررسی نتایج حاصله و به‌علاوه مقایسه نتایج به‌دست‌آمده با تعدادی از پژوهش‌های پیشین پرداخته‌شده است. با توجه به تحلیل داده‌های حاصل از پرسشنامه، نتایج زیر را می‌توان استنباط کرد:

فرضیه اول: حسابداری مدیریت استراتژیک با رقابت‌پذیری شرکت ارتباط معنی‌داری دارد.

نتیجه بررسی فرضیه اول تحقیق در جدول شماره (۷) نشان داده‌شده است.

جدول ۷: بررسی فرضیه اول تحقیق

نتیجه	آماره t	ضریب تأثیر
تأیید	۶.۳۲۸	۰.۲۷۹

با توجه به داده‌های جمع‌آوری‌شده و تجزیه و تحلیل انجام‌شده؛ ضریب معنی‌داری (آماره t) گزارش‌شده برای بررسی فرضیه اول تحقیق برابر ۶.۳۲۸ است با توجه به اینکه این آماره بزرگ‌تر از ۱.۹۶ است، درنهایت آماره آزمون در ناحیه بحرانی قرار گرفته است و درنتیجه فرضیه اول تحقیق در سطح معنی‌داری ۰.۰۵ موردپذیرش قرار می‌گیرد. به عبارتی حسابداری مدیریت استراتژیک با رقابت‌پذیری شرکت در بین شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران ارتباط معنی‌داری دارد. از طرفی ضریب تأثیر به‌دست‌آمده برای بررسی فرضیه اول تحقیق برابر ۰.۲۷۹ است که بدین معنی است، اگر حسابداری مدیریت استراتژیک به‌اندازه یک واحد افزایش یابد درنتیجه میزان رقابت‌پذیری شرکت در بین شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران به میزان ۰.۲۷۹ واحد افزایش می‌یابد. ازاین‌رو نتایج نشان می‌دهد حسابداری مدیریت استراتژیک به‌عنوان عاملی مؤثر در بهبود رقابت‌پذیری شرکت‌های پذیرفته‌شده در یک فضای حکمرانی اسلامی در بورس اوراق بهادار تهران بشمار می‌رود.

فرضیه دوم: حسابداری مدیریت استراتژیک با گزارش پایداری ارتباط معنی‌داری دارد.

نتیجه بررسی فرضیه دوم تحقیق در جدول شماره (۸) نشان داده‌شده است.

جدول ۸: بررسی فرضیه دوم تحقیق

نتیجه	آماره t	ضریب تأثیر
تأیید	۲۱.۵۴۵	۰.۶۴۶

منابع پایدار، حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت پذیری شرکت.../عطاراسدی، امینی و میرزائی

با توجه به داده‌های جمع‌آوری شده و تجزیه و تحلیل انجام شده؛ ضریب معنی‌داری (آماره t) گزارش شده برای بررسی فرضیه دوم تحقیق برابر ۲۱.۵۴۵ است. با توجه به اینکه این آماره بزرگ‌تر از ۱.۹۶ است، در نتیجه آماره آزمون در ناحیه بحرانی قرار گرفته است و فرضیه دوم تحقیق در سطح معنی‌داری ۰.۰۵ مورد پذیرش قرار می‌گیرد. به عبارتی حسابداری مدیریت استراتژیک با گزارش پایداری در فضای حکمرانی اسلامی در بین شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران ارتباط معنی‌داری دارد. از طرفی ضریب تأثیر به دست آمده برای بررسی فرضیه دوم تحقیق برابر ۰.۶۴۶ است، بدین معنی که اگر حسابداری مدیریت استراتژیک به اندازه یک واحد افزایش یابد در نتیجه میزان گزارش پایداری شرکت در فضای حکمرانی اسلامی، بین شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به میزان ۰.۶۴۶ واحد افزایش می‌یابد. از این رو نتایج نشان می‌دهد حسابداری مدیریت استراتژیک به عنوان عاملی مؤثر در ارائه گزارش پایداری بر اساس شرایط حکمرانی اسلامی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بشمار می‌رود.

فرضیه سوم: گزارش پایداری با رقابت پذیری ارتباط معنی‌داری دارد.

نتیجه بررسی فرضیه سوم تحقیق در جدول شماره (۹) نشان داده شده است.

جدول ۹: بررسی فرضیه سوم تحقیق

نتیجه	آماره t	ضریب تأثیر
تائید	۶.۴۷۰	۰.۲۸۲

با توجه به داده‌های جمع‌آوری شده و تجزیه و تحلیل انجام شده؛ ضریب معنی‌داری (آماره t) گزارش شده برای بررسی فرضیه سوم تحقیق برابر ۶.۴۷۰ است. با توجه به اینکه این آماره بزرگ‌تر از ۱.۹۶ است، بر اساس نتایج آماره آزمون در ناحیه بحرانی قرار گرفته است و در نهایت فرضیه سوم تحقیق در سطح معنی‌داری ۰.۰۵ مورد پذیرش قرار می‌گیرد. به عبارتی گزارش پایداری با رقابت پذیری در یک شرایط حکمرانی اسلامی در بین شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران ارتباط معنی‌داری دارد. از طرفی ضریب تأثیر به دست آمده برای بررسی فرضیه سوم تحقیق برابر ۰.۲۸۲ است، بدین معنی که اگر گزارش پایداری در فضای حکمرانی اسلامی به اندازه یک واحد افزایش یابد در نتیجه میزان رقابت پذیری شرکت در بین شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به میزان ۰.۲۸۲ واحد افزایش می‌یابد. از این رو نتایج نشان می‌دهد گزارش پایداری در فضای حکمرانی اسلامی به عنوان عاملی مؤثر در بهبود رقابت پذیری در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به شمار می‌رود.

فرضیه چهارم: منابع پایدار به صورت معنی داری در رابطه بین حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت پذیری شرکت به عنوان عامل تعدیل کننده نقش دارد.
نتیجه بررسی فرضیه چهارم تحقیق در جدول شماره (۱۰) نشان داده شده است.

جدول ۱۰: بررسی فرضیه چهارم تحقیق

ضریب تأثیر متغیر تعاملی	آماره t	نتیجه
۰.۰۷۴	۲.۷۸۹	تائید

با توجه به داده‌های جمع‌آوری شده و تجزیه و تحلیل انجام شده؛ ضریب معنی داری (آماره t) گزارش شده برای بررسی فرضیه چهارم تحقیق برابر ۲.۷۸۹ است. با توجه به اینکه این آماره بزرگ‌تر از ۱.۹۶ است، در نتیجه آماره آزمون در ناحیه بحرانی قرار گرفته است و فرضیه چهارم تحقیق در سطح معنی داری ۰.۰۵ مورد پذیرش قرار می‌گیرد. به عبارتی منابع پایدار به صورت معنی داری در رابطه بین حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت پذیری شرکت در بین شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به عنوان عامل تعدیل کننده نقش دارد. از طرفی ضریب تأثیر به دست آمده برای بررسی فرضیه چهارم تحقیق برابر ۰.۰۷۴ است، بدین معنی که اگر میزان منابع پایدار شرکت در بین شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به اندازه یک واحد افزایش یابد در نتیجه میزان تأثیر حسابداری مدیریت استراتژیک بر رقابت پذیری شرکت در بین شرکت‌های بours به میزان ۰.۰۷۴ واحد افزایش می‌یابد. از این رو نتایج نشان می‌دهد وجود منابع پایدار برای تاب‌آوری در یک محیط حکمرانی اسلامی به عنوان عاملی مؤثر در بهبود اثرگذاری حسابداری مدیریت استراتژیک بر رقابت پذیری در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به شمار می‌رود.

فرضیه پنجم: گزارش پایداری به صورت معنی داری در رابطه بین حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت پذیری شرکت به عنوان عامل میانجی نقش دارد.
نتیجه بررسی فرضیه پنجم تحقیق در جدول شماره (۱۱) نشان داده شده است.

جدول ۱۱: بررسی فرضیه پنجم تحقیق

ضریب تأثیر غیرمستقیم	آماره سو بل	نتیجه
۰.۱۸۲	۶.۱۹۱	تائید

با توجه به داده‌های جمع‌آوری شده و تجزیه و تحلیل انجام شده؛ ضریب معنی داری (آماره t) گزارش شده برای بررسی فرضیه پنجم تحقیق برابر ۶.۱۹۱ است. با توجه به اینکه این آماره بزرگ‌تر از

منابع پایدار، حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت پذیری شرکت.../عطاراسدی، امینی و میرزائی

۱۹۶ است، در نتیجه آماره آزمون در ناحیه بحرانی قرار گرفته است و فرضیه پنجم تحقیق در سطح معنی داری ۰.۰۵ مورد پذیرش قرار می گیرد. به عبارتی گزارش پایداری در شرایط حکمرانی اسلامی به صورت معنی داری در رابطه بین حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت پذیری شرکت به عنوان عامل میانجی در بین شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران نقش دارد. از طرفی ضریب تأثیر به دست آمده برای بررسی فرضیه پنجم تحقیق برابر ۰.۱۸۲ است، بدین معنی که اگر میزان اثرگذاری گزارش پایداری در شرایط حکمرانی اسلامی شرکت در بین شرکت های بورسی به اندازه یک واحد افزایش یابد در نتیجه میزان تأثیر حسابداری مدیریت استراتژیک بر رقابت پذیری شرکت در بین شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به میزان ۰.۱۸۲ واحد افزایش می یابد. از این رو نتایج نشان می دهد وجود گزارش پایداری در محیط حکمرانی اسلامی به عنوان عاملی مؤثر در بهبود اثرگذاری حسابداری مدیریت استراتژیک بر رقابت پذیری در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به شمار می رود.

نتیجه گیری

در دنیای پیچیده و متغیر امروز نقش حکمرانی بر اساس مؤلفه های تصمیم ساز از جمله آینده نگری و پایداری انکارناپذیر است، در این راستا شرکت ها با چالش های متعددی در زمینه های اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی مواجه هستند. این چالش ها نه تنها بر عملکرد مالی آن ها تأثیر می گذارد، بلکه می تواند به طور مستقیم بر رقابت پذیری و تاب آوری آن ها در بازار نیز تأثیر بگذارد. در این راستا، مفهوم گزارشگری پایداری در حکمرانی اسلامی به عنوان ابزاری حیاتی برای ارزیابی و ارتباط عملکردهای غیرمالی شرکت ها به ویژه در زمینه های اجتماعی و زیست محیطی مطرح شده است. گزارشگری پایداری در حکمرانی اسلامی به شرکت ها این امکان را می دهد که به ذینفعان خود اطلاعات شفاف و دقیقی درباره تأثیرات اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی فعالیت هایشان ارائه دهند. در نهایت استفاده از منابع پایدار نه تنها به حفظ محیط زیست کمک می کند بلکه می تواند منجر به کاهش هزینه ها و افزایش کارایی عملیاتی شود. در این راستا نتایج نشان می دهند که شرکت هایی که به طور مؤثری از گزارشگری پایداری در حکمرانی اسلامی و منابع پایدار استفاده می کنند، توانایی بیشتری در رقابت با دیگر شرکت ها دارند. این امر به دلیل افزایش اعتبار برند، جذب مشتریان جدید، حفظ مشتریان فعلی و کاهش ریسک های مرتبط با مسائل زیست محیطی و اجتماعی موفق تر است. از سوی دیگر، حسابداری مدیریت استراتژیک به عنوان رویکردی برای تصمیم گیری های مؤثر در سطح مدیریت، به تحلیل و ارزیابی داده های مالی و غیرمالی می پردازد. این نوع حسابداری به مدیران کمک می کند تا با استفاده از

اطلاعات دقیق و جامع، استراتژی‌هایی را طراحی کنند که نه تنها به افزایش سودآوری منجر شود، بلکه با اصول پایداری نیز همسو باشد. رابطه بین حسابداری مدیریت استراتژیک و گزارشگری پایداری در حکمرانی اسلامی به گونه‌ای است که می‌تواند به بهبود رقابت‌پذیری شرکت‌ها و جذب سرمایه‌گذار منجر شود. زمانی که شرکت‌ها از حسابداری مدیریت استراتژیک برای شناسایی فرصت‌ها و تهدیدهای موجود در محیط کسب‌وکار خود استفاده می‌کنند و با ادغام اطلاعات مربوط به پایداری در فرآیندهای حسابداری مدیریت، شرکت‌ها می‌توانند استراتژی‌های خود را به گونه‌ای طراحی کنند که هم به سودآوری و هم به پایداری کمک کند؛ بنابراین، بررسی نقش میانجی گزارشگری پایداری در حکمرانی اسلامی در رابطه بین حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت‌پذیری شرکت‌ها اهمیت ویژه‌ای دارد. این مطالعه می‌تواند به درک بهتر از چگونگی استفاده از منابع پایدار و تأثیر آن بر موفقیت‌های بلندمدت شرکت‌ها کمک کند و راهکارهایی را برای بهبود عملکرد آن‌ها ارائه دهد. نتایج به‌دست‌آمده از بررسی فرضیه‌های تحقیق نشان از تأیید گزارشگری پایداری در فضای حکمرانی اسلامی و منابع پایدار در رابطه بین حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت‌پذیری شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران دارد و این نتایج با آنچه در چهارچوب نظری تحقیق ارائه شد و همچنین با نتایج پژوهش (عامری‌پور، ۱۴۰۱، ۵۶۶)، (ستوده و همکاران، ۱۴۰۳، ۲۵۳)، (احمد و همکاران، ۲۰۲۴، ۱۷۸۱) و (دانگ و همکاران، ۲۰۲۱، ۱۰۸۵) هم‌راستا و هم‌جهت است.

با توجه به نتایج حاصل از فرضیه‌های تحقیق، پیشنهادهای مربوط به فرضیه‌ها در زیر ارائه می‌شود: پیشنهاد می‌گردد که شرکت‌های عضو بورس باید سیستم‌های حسابداری مدیریت خود را به گونه‌ای توسعه دهند که علاوه بر شاخص‌های مالی، شاخص‌های غیرمالی مانند عملکرد زیست‌محیطی، اجتماعی و نوآوری را نیز در برگیرد. این شاخص‌ها می‌توانند به مدیران کمک کنند تا تصمیم‌گیری‌های استراتژیک را بر اساس اطلاعات جامع‌تری انجام دهند و بهبود رقابت‌پذیری خود را در بازارهای داخلی و بین‌المللی تضمین کنند. همچنین می‌بایست از تحلیل‌های پیش‌بینی و مدیریت ریسک برای شناسایی فرصت‌ها و تهدیدات در محیط بازار استفاده کنند. با بهره‌گیری از مدل‌های مالی پیشرفته و سناریوسازی، مدیران می‌توانند تصمیماتی بگیرند که با کاهش ریسک از جمله ریسک ناشی از قوانین زیست‌محیطی و انتظارات اجتماعی و بهره‌برداری از فرصت‌ها (مانند بهره‌وری انرژی، مدیریت منابع آب و تأثیرات زیست‌محیطی)، موقعیت رقابتی شرکت را بهبود بخشد. شرکت‌های عضو بورس می‌توانند با پیاده‌سازی سیستم‌های هزینه‌یابی مبتنی بر فعالیت، هزینه‌های غیرضروری را شناسایی و کاهش داده و

منابع پایدار، حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت پذیری شرکت.../عطاراسدی، امینی و میرزائی

همچنین بهره‌وری عملیاتی خود را افزایش دهند. این کار می‌تواند باعث کاهش قیمت تمام‌شده محصولات و خدمات و در نتیجه افزایش توان رقابتی شرکت‌ها در بازار شود.

برای بهبود کیفیت و دقت گزارش‌های پایداری، شرکت‌های بورسی می‌توانند از فناوری‌های نوین مانند سیستم‌های هوشمند مدیریت داده، نرم‌افزارهای تحلیلی و ابزارهای گزارش‌دهی خودکار استفاده کنند. این سیستم‌ها می‌توانند داده‌های مربوط به پایداری را از بخش‌های مختلف شرکت جمع‌آوری کرده و به صورت خودکار به تحلیل و ارائه آن‌ها در قالب گزارش‌های پایداری بپردازند. این روش باعث می‌شود تا گزارش‌ها دقیق‌تر، شفاف‌تر و مطابق با استانداردهای بین‌المللی مانند GRI یا SASB تنظیم کنند و از این طریق اعتماد سرمایه‌گذاران و سایر ذینفعان را جلب نمایند.

همچنین به پژوهش‌گران پیشنهاد می‌گردد که در یک جامعه اسلامی شرکت‌ها بیشتر بر روی اصول پایداری و تاب‌آوری در استراتژی‌های خود تمرکز کنند و از ابزارهای حسابداری مدیریت برای ارزیابی و بهبود عملکرد پایدار در این شرایط خاص استفاده کنند. همچنین، نیاز به توسعه استانداردهای گزارشگری پایداری وجود دارد تا شفافیت و مقایسه‌پذیری اطلاعات افزایش یابد و به‌طور کلی، بر اهمیت ارتباط بین حسابداری مدیریت استراتژیک، گزارشگری پایداری و رقابت‌پذیری تأکید دارد و پیشنهاد می‌کند که شرکت‌ها باید به سمت یک رویکرد جامع‌تر در مدیریت منابع و گزارشگری حرکت کنند.

منابع

- (۱) احمد وای. ای. بنی احمد، بی، سلیمان مصطفی ال-دلاحمه، کادری اس. ای، بشار وای. لاما. ای. (۱۴۰۳). ارتباط بین سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری مدیریت و رقابت‌پذیری شرکت: نقش واسطه‌ای قابلیت‌های نوآوری. مدیریت زنجیره تأمین نامشخص، ۱۲ (۱۴۰۳) ۱۷۸۱-۱۷۹۰.
- (۲) انصاری، ز. حجازیب، ر. زراعتکیش، ی. خانی، ز. آبادید، م. (۱۳۹۹). ارزیابی عملکرد مالی شرکت‌ها با استفاده از الگوریتم درخت تصمیم و تکنیک‌های تصمیم‌گیری چندمعیاره با تأکید بر رفتار ریسک‌پذیری سرمایه‌گذاران، پیشرفت‌ها در امور مالی ریاضی و کاربردها، ۶(۳)، ۵۵۵-۵۶۶. DOI: 10.22034/AMFA.2020.1897171.1405.
- (۳) بابایی، قادر، پاک مرام، عسگر، بادآور نهندی، یونس و رضایی، نادر. (۱۴۰۰). ارتباط مسئولیت‌پذیری اجتماعی و قابلیت مقایسه صورت‌های مالی با تأکید بر نقش سهام‌داران نهادی. دانش حسابداری، ۴(۱۲): ۴۳-۶۶.
- (۴) جانسن. ای. پی. (۱۴۰۰). تأثیر سبک رهبری بر واکنش گیرندگان اطلاعات به تغییر حسابداری مدیریت. تحقیقات حسابداری مدیریت، ۲۲. صفحات ۱۰۵-۱۲۴.
- (۵) حافظ‌نیا، محمدرضا (۱۳۸۲). مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی. ویراست دوازدهم، تهران: سمت.
- (۶) دانگ، ال. ای، لی، تی. ام. اچ، لی. تی. اچ، فام، تی. بی. تی. (۲۰۲۱). تأثیر حسابداری مدیریت استراتژیک بر عملکرد تجاری شرکت‌های قند در ویتنام. حسابداری، ۷ (۱۴۰۰) ۱۰۸۵-۱۰۹۴.
- (۷) داوری، علی، رضازاده، آرش، (۱۳۹۶). مدل‌سازی معادلات ساختاری با نرم‌افزار PLS، تهران: سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی.
- (۸) رستمی جاز، حمید، احمدی، فائق، حسینی سارانی، محمدهادی (۱۴۰۱). نقش ویژگی‌های سازمانی در رابطه بین شیوه‌های حسابداری مدیریت و پایداری شرکت. چشم‌انداز حسابداری و مدیریت، ۵ (۵۷): ۳۸-۵۸.
- (۹) زینالی، هدی. (۱۴۰۴). تأثیر استراتژی‌های مدیریت جهادی بر توسعه پایدار اقتصاد دریایی. رهیافت‌های نوین در مدیریت جهادی و حکمرانی اسلامی، ۱۶(۴)، ۶۴-۸۱.
- (۱۰) ستوده، رضا، عباسیان، رخسار. (۱۴۰۲). تبیین الگوی حسابداری مدیریت استراتژیک جهت کاهش هزینه‌های شرکت‌های تولیدی کشور. پژوهش‌های نوین در ارزیابی عملکرد: ۲(۴)، ۲۵۳-۲۶۴. doi: 10.22105/mrpe.2024.450062.1093

منابع پایدار، حسابداری مدیریت استراتژیک و رقابت پذیری شرکت.../عطاراسدی، امینی و میرزائی

- (۱۱) سحری، محمدرضا و حیدرپور، فرزانه. (۱۴۰۲). ویژگی‌های حاکمیت شرکتی، حسابداری مدیریت استراتژیک و حسابداری مدیریت. دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت. ۱۲(۴۵): ۱۴۹-۱۶۳.
- (۱۲) ستیاوان. ای. اس؛ و ایسکاک، جی. (۱۴۰۲). حسابداری مدیریت استراتژیک: عملکرد تاریخی کسب‌وکار، ویژگی‌های مالکیت-مدیریت، فرهنگ نوآوری. مجله آکونتانس/جلد ۲۷، شماره ۰۲، مه ۲۰۲۳: ۱۹۷-۲۱۷.
- (۱۳) سرینیواسان ام، سریواستاوا پی؛ و آیر کی.ان.اس. (۱۳۹۹). استراتژی پاسخ به عوامل زمینه‌ای محیطی با استفاده از رویکرد ناب و چابک: پیامدهایی برای عملکرد شرکت، مجله مدیریت اروپایی، ۶(۳۸): ۹۱۳-۹۰۰. doi: <https://doi.org/10.1016/j.emj.2020.04.003>
- (۱۴) شقور، او. اف. (۱۳۹۹). تأثیر ادغام عمودی و افقی بین حسابداری مدیریت استراتژیک و تصمیم‌گیری بر کاهش شکست‌های مالی مورد اردن. مجله آکادمی مطالعات حسابداری و مالی، ۲۴(۵)، ۱-۹.
- (۱۵) عبدالله، ان اچ نیک، شاملاک، زکریا، ای ای ام، موریس، جی. (۱۴۰۱). رویه‌های حسابداری مدیریت استراتژیک در کسب‌وکار: مروری سیستماتیک بر ادبیات و مسیرهای تحقیقات آینده، نشریه کسب‌وکار و مدیریت کوگنت، ای اس اس ان ۲۳۳۱-۱۹۷۵، تیلور و فرانسیس، ابینگدون، جلد ۹، شماره ۱، صفحات ۱-۲۱.
- (۱۶) عامری پور، فرهاد (۱۴۰۱). نقش حسابداری مدیریت حسابداری استراتژیک بر ابعاد مزیت رقابتی شرکت‌ها. فصلنامه رویکردهای پژوهشی نوین در مدیریت و حسابداری، ۶(۲۳): ۵۶۶-۵۷۹.
- (۱۷) عطاراسدی، مریم و امینی خوزانی، محسن و شبانخو، لیلا، (۱۴۰۳)، ارزیابی عملکرد شرکت‌های نوپا، تصمیمات سرمایه‌گذاری، مزیت‌های رقابتی، آشفتگی (بحران) مالی با رویکرد مدلسازی معادلات ساختاری، دومین کنفرانس مدیریت بازرگانی نوین کسب‌وکار و بازاریابی نوگرا، قزوین، <https://civilica.com/doc/2204150>
- (۱۸) فورنل، سی، لارکر، دی، اف. (۱۳۶۰). ارزیابی مدل‌های معادلات ساختاری با متغیرهای غیرقابل مشاهده و خطاهای اندازه‌گیری. مجله تحقیقات بازاریابی، ۱۸، ۳۹-۵۰.
- (۱۹) ما، ال. چن، ایکس. ژو، جی؛ و آلدیری، ال. (۱۴۰۱). حسابداری مدیریت استراتژیک در شرکت‌های کوچک و متوسط در کشورها و بازارهای نوظهور: مطالعه موردی از چین. اقتصادها. جلد ۱۰ (۷۴).
- (۲۰) ناسیتی، وی. (۲۰۱۹). حاکمیت شرکتی و هیئت‌مدیره: تأثیر ترکیب هیئت‌مدیره بر عملکرد پایداری شرکت. مجله تولید پاک‌تر، ۱-۱۸.

۲۱) نگوین، تی. ام؛ و نگوین، تی. تی. (۱۳۹۸). کاربرد حسابداری مدیریت استراتژیک: شواهدی از صنعت کالاهای مصرفی در ویتنام. مجله امور مالی، اقتصاد و تجارت آسیا، ۸(۱۰)، ۱۳۹-۱۴۶. <https://www.koreascience.or.kr/article/JAKO202127335615024.pdf>

۲۲) ورزارو، ای.ای. بوسین، سی.جی. مانگرا، ام.جی؛ و مانگرا، جی.آی. (۱۴۰۱). ارزیابی تأثیرات ابزارهای نوآورانه حسابداری مدیریت بر عملکرد و پایداری. پایداری. جلد ۱۴ (۵۵-۸۵).

23) Ahmad Y. A. Bani Ahmada,b, Suleiman Mustafa El-Dalahmehc, Kadri S. A. Bashar Y. Lama. A. (2024). The link between management accounting information systems and firm competitiveness: The mediating role of innovation capabilities. *Uncertain Supply Chain Management* 12 (2024) 1781–1790.

24) Ansari, Z. Hejazib, R. Zeraatkishc, Y. Khani, Z. Abadid, M. (2020). Financial Performance Evaluation of Companies Using Decision Trees Algorithm and Multi-Criteria Decision-Making Techniques with an Emphasis on Investor's Risk-Taking Behavior, *Advances in Mathematical Finance and Applications*, 6(3), 555-566. DOI: 10.22034/AMFA.2020.1897171.1405.

25) Babaei, Ghader, Pakmaram, Asgar, Badavar Nahandi, Younes, and Rezaei, Nader. (2021). The relationship between social responsibility and comparability of financial statements with emphasis on the role of institutional shareholders. *Accounting Knowledge*, 12,4, 43-66.

26) Jansen. E.P. (2021). The effect of leadership style on the information receivers' reaction to management accounting change. *Management accounting research*. 22. PP 105-124 .

27) Hafeznia, Mohammad Reza (2003). *An Introduction to Research Methods in the Humanities*. Twelfth Edition, Tehran: Samat.

28) Dang, L. A. Le, T. M. H. Le. T. H. Pham, T. B. T. (2021). The effect of strategic management accounting on business performance of sugar enterprises in Vietnam. *Accounting* 7 (2021) 1085–1094.

29) Davari, Ali, Rezazadeh, Arash, (2017). *Structural Equation Modeling with PLS Software*, Tehran: Jihad Daneshgahi Publishing Organization.

30) Rostami Jaz, Hamid, Ahmadi, Faeg, Hosseini Sarani, Mohammad Hadi (2012). The Role of Organizational Characteristics in the Relationship between Management Accounting Practices and Company Sustainability. *Accounting and Management Perspective*, 5(57), 38-58.

31) Zeinali, Hoda. (2025). The impact of jihadi management strategies on the sustainable development of the maritime economy. *New Approaches in Jihadi Management and Islamic Governance*, 16(4), 64-81.

- 32) Sotoudeh, Reza, Abbasian, Rukhsar (2014). Explaining the Strategic Management Accounting Model to Reduce the Costs of Manufacturing Companies in the Country. *Modern Research in Performance Evaluation*, Volume 2, No. 4. ۲۶۴-۲۵۳
- 33) Sahari, Mohammad Reza and Heydarpour, Farzaneh. (2023). Characteristics of Corporate Governance, Strategic Management Accounting and Management Accounting. *Management Accounting and Auditing Knowledge*, 12(45), 149-163.
- 34) Setiawan. A. S. and Iskak, J. (2023). Strategic Management Accounting: Historical Business Performance, Owner-Management Characteristics, Innovation Culture. *Jurnal Akuntansi*/Volume 27, No. 02, May 2023: 197-217.
- 35) Srinivasan M. Srivastava P. & Iyer K.N.S. (2020). Response strategy to environment context factors using a lean and agile approach: Implications for firm performance, *European Management Journal*, 6(38):900-913. doi: <https://doi.org/10.1016/j.emj.2020.04.003>.
- 36) Shaqqour, O. F. (2020). Impact of vertical and horizontal integration between strategic management accounting and decision-making on reducing financial failures case of Jordan. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*, 24(5), 1-9 <https://www.abacademies.org/articles/Impact-of-Vertical-&-Horizontal-Integration-Between-Strategic-Management-1528-2635-24-4-581.pdf>.
- 37) Abdullah, N H Nik; Shamala K, Zakaria, A A M; Morris, G (2022): Strategic management accounting practices in business: A systematic review of the literature and future research directions, *Cogent Business & Management*, ISSN 2331-1975, Taylor & Francis, Abingdon, Vol. 9, Iss. 1, pp. 1-21,
- 38) Ameripour, Farhad (2012). The role of management accounting and strategic accounting on the dimensions of competitive advantage of companies. *Quarterly Journal of New Research Approaches in Management and Accounting*, 6 (23):566-579.
- 39) Attar Asadi, Maryam and Amini Khozani, Mohsen and Shabankho, Leila, 2024, Performance evaluation of start-up companies, investment decisions, competitive advantages, financial turmoil (crisis) with a structural equation modeling approach, *Second Conference on Modern Business Management and Innovative Marketing*, Qazvin, <https://civilica.com/doc/2204150>
- 40) Fornell, C. Larker, D. F. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement errors. *Journal of Marketing Research*, 18, 39-50

- 41) Ma, L. Chen, X. Zhou, J. and Aldieri, L. (2022). Strategic Management Accounting in Small and Medium-Sized Enterprises in Emerging Countries and Markets: A Case Study from China. *Economies*. Vol 10 (74).
- 42) Naciti, V. (2019). Corporate governance and board of directors: the effect of a board composition on firm Sustainability Performance. *Journal of cleaner Production*, 1-18.
- 43) Nguyen, T. M. & Nguyen, T. T. (2021). The application of strategic management accounting: Evidence from the consumer goods industry in Vietnam. *The Journal of Asian Finance, Economics and Business*, 8(10), 139– 146 <https://www.koreascience.or.kr/article/JAKO202127335615024.pdf>.
- 44) Varzaru, A.A. Bocean, C.G. Mangra, M.G. and Mangra, G.I. (2022). Assessing the Effects of Innovative Management Accounting Tools on Performance and Sustainability. *Sustainability*. Vol. 14 (55-85).

یادداشت‌ها

-
1. Global Report Initiative
 2. Nguyen & Nguyen
 3. Naciti
 4. Shaqqour
 5. Varzaru at al
 6. Ma at al
 7. Ahmad at al
 8. Setiawan & Iskak
 9. Abdullah at al
 10. Dang at al
 11. Srinivasan at al
 12. exploratory Factor Analysis
 13. Partial Least Squares
 14. Cronbach's alpha
 15. Composite reliability
 16. Ansari at al
 17. Average Variance Extracted
 18. Fornell & Larcker

Sustainability Reporting and Sustainable Resources in the Relationship between Strategic Management Accounting and Firm Competitiveness

Ali Mirzaei¹

Receipt: 07/05/2025 Acceptance: 22/06/2025

Maryam Attar Asadi²

Mohsen Amini Khozani³

Abstract

In the current governance process in the world, foresight and emphasis on sustainability are a principle, and given the existing opportunities and threats, this principle is necessary in Islamic governance. In this regard, companies need efficient and jihadi strategies to survive and succeed in competitive markets. Strategies based on management accounting reports should be designed in a way that not only achieves the company's financial and economic goals, but also pays attention to environmental, social, and especially sustainability consequences in Islamic governance. Accordingly, the main goal of this research is to examine sustainability reporting in Islamic governance and sustainable resources in the relationship between strategic management accounting and company competitiveness. This research is applied in terms of classification based on the objective, and is a descriptive survey research method in terms of classification. The statistical population of this research is managers of companies listed on the Tehran Stock Exchange, and 300 people were determined as the sample size based on the Cohen method. The collected data were fitted using Smart-pls software and structural equation modeling (SEM) method and the research hypotheses were tested and analyzed. The results of this study showed that strategic management accounting has an effect on the competitiveness of the company and sustainability reporting in the Islamic governance environment. Also, sustainable resources play a significant role in the relationship between strategic management accounting and the competitiveness of the company as a moderating factor. Sustainability reporting in Islamic governance also plays a significant role in the relationship between strategic management accounting and the competitiveness of the company as a mediating factor.

Keywords

Sustainability Reporting in Governance, sustainable resources, strategic management accounting, company competitiveness

1-Master, Department of Accounting, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. alimirzaei.1196@gmail.com

2-Assistant Professor, Department of Accounting, Qa.c. Islamic Azad University, Qazvin, Iran. (Corresponding Author) atarasadi.m@iau.ac.ir

3-Assistant Professor, Department of Economics, Shahr-e-Qods Branch, Islamic Azad University, Shahr-e-Qods, Iran. mo.aminikhousani@iau.ac.ir